

MACEDONIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
MACÉDONIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
MACEDONIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)

Mardi 21 mai 2002 (après-midi)

Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Коментирајте ЕДЕН од следниве:

1. (a)

Рашела

Стануји, Рашела!...Пред твоите порти
со лице на гробар стои сур полицај,
под пазува нож од светот тој сокрил-
Рашела, се ближи злослутниот крај.

5 Ти треба да платиш за твојата вера,
за името твое, за родот си свој,
собери си дреи, е, грешна Рашела,
те чека да тргнеш на пат часовој.

10 Ти плачеш...Ти тежи, о девојко млада,
што нема да сетиш втор раскрилен ден,
што првото утро без срам ти го крадат
и целивот огнен по образот бел.

15 Молчи, Рашела!...Зар не гледаш надвор
во лулка кај ништи првенецот мил-
див стражар во лице му розов назрел,
го плаши- комшиите да не чујат вик...

20 А по него одат расплакани мајки...
За првпат е тоа во сокакот наш,
ќе помине време над вашите маки,
но овој ден доло ќе созре во нас.

ќе помнине вечно: живееле луѓе
в улицата наша- на земниот кат,
како секој човек, ко сите нас други,
живееле луѓе во нашиот град.

25 Колоната оди...Ти побрзај в неа
да достасаш мајка и далечен род...
Колоната оди...О, збогум Рашела-
ќе помнине ние за патот твој долг...

Гого Ивановски, “Песни” 1960

- Дискутирајте го стилот на песната.
- Коментирајте го значењето на фразата: “се ближи злослутниот крај.”
- Коментирајте го значењето на името- “Рашела.”

1. (b) “Сношти, поточно изутринава, сонив мошне чуден сон.
Го запишувам не заради мене, колку заради Тебе. Ти си Тој што верува во
сништа и што умее во нив да открива закономерност и смисла.
Како јас да сум одел некаде.
5 Сум патувал.
Оеднаш, се најдов во некаква црковна порта.
Невидена дотогаш од мене.
Можеби, сретната некаде низ книгите или раскажувањата на некого, но
навистина невидена од мене.
10 Пред црковната порта:
Народ.
Наш.
Забрадени жени, во мешана и градска и селска облека.
Мажите сите во градска.
15 Голема потемнета порта води во црковниот двор.
Од двете страни на портата подјаден од дождовите сид.
Меѓу сидот и црквата, од обете страни, гробишта.
Ние, сето време имав некого зад мене, го сеќавав како чекори, му го слушав
здивот, без да знам: кој е - влеговме да ја видиме црквата.
20 Мислевме ли или некој од насобраните ни рече, не знам, дека имало нешто
важно да се види, та да сме побрзале, додека уште се може.
Штом навлеговме во црковниот двор, луѓето ни отворија па пат, пред нас.
Ја видовме црквата, во самото дно од црковниот двор, од сите страни, освен
пред влезната врата, обиколена со гробишта.
25 Мала, дрвена камбанарија со одлушнати сидови гледаше кон нас од десната
страна на црковниот двор, од зад гробиштата. Камбанаријата, како и во сите
селски цркви, непоречена како камнарија и по местото каде што ја наместиле.
Потурната
Меѓу нас и црквата, два ниски гроба и над нив- клепало.
30 Го држат два кола, глуждевити, како раце.
Камбаната не се гледаше.
Ни јаже под камбаната.
Затоа камбаната ми заприлега на штрба уста.
Но, она што ни направи впечаток не беше ни црквата, ни камбанаријата,
35 туку - отворените гробови.
Повеќето, сите би рекол јас, гробови во црковниот двор беа - отворени.
И до секој од нив стоеше по жив човек или жена, како каде.
Сите во делнична облека, како да не станале од гробовите, туку како тој час
да дошле тука од дуќан или од поле.
40 Штом влеговме во црковниот двор, сетив дека онага што седеше зад мене - го
снема.
Сите погледи на луѓето беа свртени во: мене.
Како само мене да ме чекале.”

Коле Чашуле, од “Премреже” 1977

- Коментирајте го симболичното значење на гробиштата во извадокот.
 - Дискутирајте го начинот на кој авторот ја изразува фантастиката во извадокот.
 - Коментирајте го посебниот раскажувачки стил на извадокот.
-